

Tsjerkelûden 2024

38ste jaargang | nr. 4 | 29 september – 24 november

Colofon

Tsjerkelûden

Uitgave van de Protestantse
Gemeente Grou-Jirnsum
Verschijnt 5x per jaar.

Redactie

Maria Del Grosso, De Tichtset 7
telefoon 0566 62 21 96

Jan Breimer, It Skûtsje 49
telefoon 0566 62 46 31

Anne Kieft, Volmaweg 13
telefoon 06 48 60 75 45

Vaste medewerkers

Marieke Meinderts

Joke Feijen

Klaas Stelma

Henny Reitsma

Nienke Zwart

Pieter Koehoorn

Distributie, bezorging

Evert Bergsma, Kievitstraat 68
telefoon 0566 62 31 17

Het volgende nummer verschijnt
omstreeks 29 november 2024.

Inleveren van de kopij:

uiterlijk 7 november via het
nieuwe adres:
tsjerkeluden@sintpiterkerk.nl

Website:

www.sintpiterkerk.nl

In dit nummer

Kerkdiensten	3
Van de kerkenraad	4
Van de predikant	5
Wy betinke	7
Thee met de dominee	7
Van de Sint Pitercantorij	8
Wel en wee	9
Uitnodiging doopsgezinde gemeente	11
Activiteitenkalender voor Tieners	12
Zondagmiddag Meetups	13
Interview met Thyrsa Grit	14
Bernelûden – Dit is de dei	15
Tsjerkepaad twintig jaar	17
Van de diaconie – collecterooster	20
Themaronde ‘Armoede’	22
Adressen	23

Foto voorzijde Nienke Zwart

De wekelijkse nieuwsbrief verschijnt
iedere zaterdag digitaal, behalve in de
zomervakantieperiode.

Informatie en aanmelding voor gratis
toezending: Klaas Stelma,
k.stelma@upcmail.nl,
telefoon 0566 62 27 32

**Protestantse
Kerk**

Kerkdiensten

Ochtendiensten in de Sint-Piterkerk

Elke zondag is er gezamenlijk koffiedrinken na de dienst.

Zondag 29 september, 9.30 uur

2^e van de herfst (groen) / Startzondag
ds. M. Hage
organist Carl Visser
m.m.v. de Sint Pitercantorij

Zondag 6 oktober, 9.30 uur

3^e van de herfst (groen)
ds. M. Roepers, Achlum
organist Carl Visser

Zondag 13 oktober, 9.30 uur

4^e van de herfst (groen)
Afscheid en bevestiging ambtsdragers
en doop David Yousaf Sunil
ds. M. Hage
organist Mea Stelma-Falkena

Zondag 20 oktober, 9.30 uur

5^e van de herfst (groen)
ds. A.M. Roest, Leeuwarden
organist Carl Visser

Zondag 27 oktober, 9.30 uur

6^e van de herfst (groen)
Belijdenis Anne bij de Weg
ds. M. Hage
organist Carl Visser

Zondag 3 november, 9.30 uur

7^e van de herfst (groen)
ds. G. Groeneveld, Bolsward
organist Mea Stelma-Falkena

Zondag 10 november, 9.30 uur

8^e van de herfst (groen) / Oogstdienst
ds. M. Hage
organist Carl Visser

Zondag 17 november, 9.30 uur

9^e van de herfst (groen)
ds. D.J. Deuzeman, Heerenveen
organist Carl Visser

Zondag 24 november, 9.30 uur

10^e van de herfst (groen)
Eeuwigheidszondag
ds. M. Hage
organist Carl Visser
m.m.v. de Sint Pitercantorij

Avonddiensten in Friesmastate, 19.30 uur

- 6 oktober:** dienst met de Rooms-Katholieke Parochie
- 20 oktober:** dienst met de Protestantse Gemeente
- 3 november:** dienst met de Doopsgezinde Gemeente
- 17 november:** dienst met de Protestantse Gemeente

Van de kerkenraad

Ook in de vakantiemaanden gebeurt er van alles in onze gemeente. In juli hebben Jacob, Eelke, Muriël en Sjirk nog een prachtig mini-concert gegeven in onze kerk voor de bewoners van Friesmastate en hun familie. Een groot succes kunnen we dit initiatief wel noemen.

Foto Fokelien v.d. Meulen

We hebben afscheid genomen van groep-8-leerlingen in de overvliegdiens. Vanuit de kinderkerk geïnitieerd en ook weer een waardevol moment.

In de zomerperiode hebben onze hulp-kosters en andere vrijwilligers het druk gehad met trouwdiensten en zijn we op zoek gebleven naar een geschikte koster. Hierover hopen we u binnenkort meer te kunnen vertellen. Zoals u heeft kunnen lezen, heeft er een vacature in (lokale) kranten gestaan.

Daarnaast is het college natuurlijk bezig geweest met de voorbereidingen rondom de aanpak van onze tuin.

Na een zomer met veel activiteiten in de kerk en de tuin gaat deze laatste nu letterlijk op de schop.

Gesprekken met de gemeente Reduzum-Idaerd-Friens-Eagum zijn nog steeds in volle gang. We leren elkaar steeds beter kennen. We weten welke activiteiten belangrijk zijn in deze gemeente en met welke intentie zij zich als kerk in de dorpen heeft opgesteld. Dit is heel erg in lijn met onze visie op het kerk-zijn in Grou-Jirnsom. Vanuit de gemeente Reduzum e.a. is men nu vooral bezig met het borgen van het behoud van de kerken in hun dorpen. Zodra zij hier een meer concreet plan voor hebben zullen we ook verder praten over het overgaan van de geloofsgemeenschap in samenhang met het diaconaat naar ons.

Ik blijf het herhalen want nog steeds zijn we op zoek naar nieuwe kerkenraadsleden of hulp-diaakenen en hulp-ouderlingen. Ook kleine projecten in plaats van een langere verbondenheid aan het bestuur is natuurlijk mogelijk. We zijn een actieve gemeente en hebben ook klussen die tijdelijk opgepakt moeten worden. Kom vooral bij een van ons op de lijn.

Zoals u kunt lezen vindt er van alles plaats in onze gemeente, maar als u een idee hebt, inspiratie of een vraag, laat het dan vooral weten.

Namens de kerkenraad,
Marieke Meinderts

Van de predikant

Lieve mensen,

De zomer ligt achter ons, we beginnen aan de herfst. Voor onze gemeente de start van een nieuw seizoen, waarmee we met de startzondag op 29 september aftrappen. Viert u/jij die ook mee? Iedereen is welkom. Of je nu vaak naar de kerk gaat of maar af en toe, of er over nadenkt om weer eens te gaan. De startzondag kan een mooie gelegenheid zijn om weer eens aan te haken!

Er is veel moois wat er dit komende seizoen op de planning staat:

- Wist u dat het jeugdwerk alweer leuke nieuwe activiteiten heeft bedacht (zie pagina 12)? De leiding breidt zich nog steeds uit en daar zijn we heel blij mee!
- Wist u dat er weer nieuwe ambtsdragers gevonden zijn?
- Wist u dat de knutselclub Grou, die vorig seizoen en in de zomer gebruik heeft gemaakt van ons catechisatielokaal en de kosterwoning, weer gaat draaien? Zij zijn erg blij dat wij hen met onze gebouwen een plekje kunnen bieden.
- Wist u dat we de verbinding met andere initiatieven in het dorp ook zoeken? Zo zijn er in samenwerking met Grou2030 weer nieuwe Zondagmiddag-MeetUps bedacht (zie pagina 13).
- De Samen Jong groep, die tijdens een kerkdienst heeft geïnventariseerd wie het leuk zou vinden om mee te denken over een eetgroep, een smoelenboek of een gesprekgroep, gaat daar dit seizoen mee verder met iedereen die zich hiervoor heeft opgegeven.
- En wilt u ook thee met de dominee? Kijk op pagina 7 voor meer informatie.

Dit is zomaar een greep van activiteiten, naast alle andere dingen (vergaderingen, cantorij, mienskipsmiddagen, Friesmastevieringen, etc), die weer gaan draaien.

Laten we niet vergeten om in dit alles ook met elkaar stil te staan bij wat rust en ruimte nodig heeft. Bij de zorgen die we hebben, de mensen die we missen, de drukte die we ervaren, het verdriet of de pijn.

Zo zal er op 2 november weer een lichtjesavond zijn en op 24 november herdenken we de overleden gemeenteleden. We maken met elkaar ruimte om bij God te leggen wat op ons hart en onze schouders drukt, omdat we het niet alleen hoeven te dragen. We bidden daarbij om zegenende handen die ons dragen. We bidden om lieve mensen om ons heen.

Nog één ding wil ik u niet onthouden. Afgelopen zomer was ik in Bolsward en las daar over Titus Brandsma, een priester die vanwege zijn verzet in de Tweede Wereldoorlog werd opgepakt en in Dachau stierf. Veel mooie dingen schreef hij, niet alleen over de oorlog, maar ook over het geloof en over het leven. Een van zijn bekendste teksten gaat over de gewone dingen groots doen. Het is een mooie tekst die gaat over wat belangrijk is en met welke intentie je de dingen doet. In de nadruk op eenvoud en zuiverheid is duidelijk iets van Brandsma's eigen schatplichtigheid aan de karmelieten (een bedelorde) te lezen, maar het geeft ons ook genoeg om over na te denken over met welke intentie wij in de wereld willen staan. Als kerk. Als gelovigen. Als mens.

Gewone dingen groots doen

Wij zijn niet geroepen
om in het openbaar levend
grootse, opvallende
en druk besproken dingen te doen.
Dat zou tegen de eenvoud zijn,
zoals wij die bedoelen te praktiseren.
Maar het is wel onze plicht,
de gewone dingen op grootse wijze te doen,
dat is met een zuivere intentie
en de inzet van heel de persoonlijkheid.

Wij verlangen niet vooraan te staan
en toegejuicht te worden vanwege prestaties,
waartegen de mensen van de wereld
plegen op te zien.

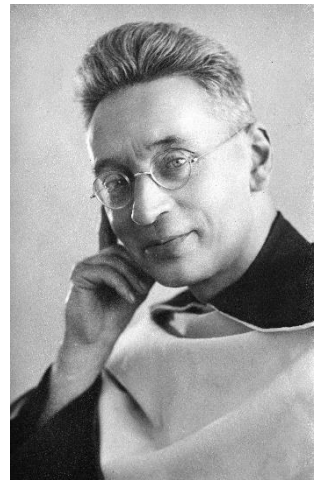
Wij wensen alleen maar op te vallen
door onze eenvoud en oprechtheid.

Titus Brandsma,
De gewone dingen op grootste wijze doen (z.j.)

Laten we zo het nieuwe seizoen ingaan.

Warme groet,

ds. Marije Hage

Wy betinke

Sjoukje Befke Krol-Wester

27 april 1941 – 19 juli 2024

Op vrijdag 19 juli overleed Sjoukje Befke Krol-Wester. Zij is 83 jaar geworden. Sjoukje werd geboren in Leeuwarden. Nadat zij haar man Gerrit ontmoet had en hun zoon Jan Gerbrand geboren was, kwamen ze te wonen aan de Prinses Beatrixweg in Grou. Daar hadden ze het goed.

Haar man stierf in 2012. Haar eigen gezondheid was, sinds een operatie waarbij op haar 18^e een tumor werd verwijderd, ook een grote zorg, maar zij droeg die last met zoveel mogelijk lichtheid. Zij bleef positief in het leven staan. De laatste jaren van haar leven verbleef zij in een verpleeghuis in Groningen.

Boven haar rouwkaart stond: *Waar je ook gaat of staat, de Heer waakt over je, nu en altijd.* De afscheidsviering vond woensdag 24 juli plaats in de Sint Piter. Aansluitend werd Sjoukje in besloten familiekring naar haar laatste rustplaats gebracht in Noordwolde, waar ook haar man begraven is. Wij wensen de familie en naasten veel sterkte toe en Gods troost in het gemis.

Thee met de dominee

Twee jaar geleden begon ik met het kennismaken met de gemeenteleden. Daarbij maakte ik willekeurig gebruik van de kaartenbak en bezocht ook gemeenteleden die niet (meer) naar de kerk gaan, maar nog wel ingeschreven staan. Na twee jaar heb ik al veel mensen bezocht, maar nog niet iedereen. Het zou best kunnen dat u zegt: ik zou eigenlijk wel wat sneller een keer kennismaken. Dat kan nu!

Op woensdagmiddag 9 oktober is er de gelegenheid om thee met de dominee te drinken in het catechisatielokaal. We kunnen dan onder het genot van een kopje thee (of koffie mag ook) met elkaar praten en kennismaken. Wilt u zich van tevoren even opgeven? Dan weten ik en de hulpkoster waar we rekening mee kunnen houden.

ds. Marije Hage

Wanneer: 9 oktober 15.00-16.30 uur

Waar: Catechisatielokaal

Opgeven bij: ds. Marije Hage predikant@sintpiterkerk.nl of bel 06 2608 9964

Van de Sint Pitercantorij

Beste mensen,

Onlangs zijn de repetities van de cantorij weer gestart. Die worden gehouden in de Sint Piterkerk op de maandagavond. Ze beginnen om 19.30 u. en duren tot 21.15 u., met een korte pauze waarin een kop koffie/thee genuttigd kan worden.

Zoals altijd zijn we op zoek naar nieuwe leden. Hiervoor zijn verschillende vormen te bedenken. De eerste zou zijn als vast lid (elke maandag repeteren), dat heeft echt de voorkeur. Wekelijks repeteren en samen iets moois neerzetten. Maar gezien de drukte en de volle agenda's zou het eventueel ook op projectbasis kunnen. Denk hierbij aan de voorbereidingen voor bijvoorbeeld de Laatste zondag kerkelijk jaar, de kerstperiode of de veertigdagedienst.

We zijn een enthousiaste club mensen met passie voor zingen, waarbij de gezelligheid niet ontbreekt. Kom gerust eens proefzingen, een avondje sfeerproeven of informeer naar de mogelijkheden bij de voorzitter (Ruurke Schat) of de cantor (Carl Visser).

We zien er naar uit om met nog meer mensen te gaan zingen, de diensten op te luisteren met traditionele of soms wat meer experimentelere muziek om op die manier de lofzang gaande te houden!

Groet,

Carl Visser - cantor

Illustratie www.pixabay.com

Wel en wee in de afgelopen periode

Het 'zondagse' boeket uit de kerkdiensten ging als groet en bemoediging naar

* betreft bloemstukken uit de huwelijksdienst op 13 juli

** uit de Schippersdienst

Samenstelling Henny Reitsma

Prachtige huwelijksdag

Op 13 juli zijn wij getrouwd in de St. Piter. Wij kunnen niet goed beschrijven hoe dankbaar wij zijn voor deze dag. Koster Muriël Seinen die samen met haar Sjirk zorgde dat zowel de ceremonie als de muziek soepel verliep. Constant meedenkend naar mogelijkheden. Mea Stelma die zorgde voor de begeleiding van de muzieknummers. Klaas Stelma die met uiteraard een mooi verhaal ons de huwelijksbijbel overhandigde. En dan natuurlijk onze Marije die de kerkelijke ceremonie zo prachtig heeft gedaan dat mensen geraakt werden. Wij hebben ongelofelijk veel complimenten gekregen veelal in de trant van: ik heb mij nog nooit zo welkom gevoeld in de kerk en ik ben niet kerkelijk maar wat was dit mooi.

Maar vooral de regenboogvlag op de toren heeft bij velen een diepe indruk gemaakt.

Wat voelen wij ons gezegend, Alexandra en Carina

Gemeentekring D.G. Mid-Fryslân
Bijeenkomst op donderdag 19 september 2024

UITNODIGING

Geachte leden van de Protestantse Gemeente Grou Jirnsum,

Mede namens **ds. Saapke v.d. Meer** nodigen wij jullie uit voor het bijwonen van onze eerste gemeentekring-bijeenkomst van het herfst-winterseizoen.

Deze vindt plaats op **donderdag 19 september a.s.**

In het kader van de vredesweek verzorgt zij een avond met als thema **Wat hebben liefde en rechtvaardigheid met vrede te maken?**

Liefde en rechtvaardigheid zijn abstracte termen die met elkaar verbonden zijn. In de Bijbel komen ze naast elkaar voor. Hoe dat zit en wat liefde en rechtvaardigheid met vrede te maken hebben, is het thema van deze avond, waarin ook meningen naast elkaar kunnen worden gelegd.

Op dit moment is er helaas geen vrede in Israël. Om te begrijpen hoe deze situatie is ontstaan is kennis van de historie noodzakelijk. Dit zal in het tweede deel van de avond aan de orde komen.

- **Wanneer:** donderdag 19 september 2024
- **Waar:** doopsgezinde kerk te Grou
- **Tijd:** 19.30 tot 21.30 uur

Van harte welkom allemaal

Miranda Hobo en Piet Vellinga

e-mailadressen: miranda.hobo@upcmail.nl / pietentity@gmail.com

NB

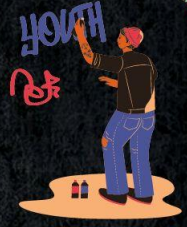
Geachte leden,

Ik het kader van ons gezamenlijk overleg over mogelijkheden van samenwerking is afgesproken elkaar uit te nodigen voor bijeenkomsten waar wederzijds interesse voor kan bestaan.

DEELNAME = GRATIS

VOOR TIENERS

Activiteitskalender
2024/2025

- Vrijdag 20 september 2024 - Kickoff: Dropping (18.30)
- Vrijdag 11 oktober 2024 - Thema & activiteit (19.00)
- Zondag 3 november 2024 - Lunch & activiteit (11.00)
- Vrijdag 22 november 2024 - Thema & activiteit (19.00)
- Zondag 15 december 2024 - Trip naar een andere kerk (11.00)
- Vrijdag 10 januari 2025 - Thema & activiteit (19.00)
- Zondag 9 februari 2025 - Lunch & activiteit (11.00)
- Vrijdag 28 februari 2025 - Escaperoom (19.00)
- Zondag 16 maart 2025 - Lunch & activiteit (11.00)
- Zondag 6 april 2025 - Lunch & activiteit (11.00)
- Vrijdag 25 april 2025 - Running dinner (19.00)
- Vrijdag 16 mei 2025 - Thema & activiteit (19.00)
- Zaterdag & zondag 21 en 22 juni 2025 - Kamp (za 13.30 t/m zo 12.00)
- Zaterdag 12 juli 2025 - BBQ afsluiter (19.00)

Voor alle Tieners (10 t/m 18 jaar) in en rondom Grou, wees welkom! Wij als Jeugdwerk hebben weer hele leuke activiteiten gepland. Zien we je dan?! Neem gerust ook je vrienden mee! De (start)locatie is meestal in onze Jeugdhonk (Kerkstraat 3 in Grou). Voor vragen, stuur gerust een berichtje naar 06-11288426. Wij hebben er weer zin in, tot dan!

Team Jeugdwerk
Esther, Jettie, Pieter, Marije, Jeroen & Naud

Zondagmiddag meet ups

Alle tijd voor een goed gesprek

GROU

13 oktober - Madelon Oostwoud

#1 Permacultuur in een notendop

Madelon neemt ons deze middag mee in de wereld van eetbare siertuinen, de voedselbosmaterie en plantaardiger eten.

Met een aanstekelijk enthousiasme vertelt ze over samenwerken met de natuur, de overeenkomst tussen een maairobot en een rododendron en het plezier van wildplukken in eigen tuin.

Boerderij Koldyk | Leechlân 3 Grou
inloop 14:30 | start 15:00 uur | tot 17:00 uur

MEER INFO: WWW.DOARPSKOOPERAASJEGROU.NL
TOEGANG IS GRATIS
AANMELDEN VIA: MEETUPSGROU@GMAIL.COM

DOARPSKOOPERAASJE

GROU.

Interview

met **Thyrza Grit**

Hoe kwam je in aanraking met onze gemeente?

Als baby kwam ik al in de Sint Piterkerk met mijn vader en moeder en broers. Toen ik wat ouder werd, vond ik het altijd erg gezellig in de kerk. De mensen waren aardig. Op een gegeven moment stopte de kinderkerk en toen vond ik het wat saai worden. Er waren eigenlijk geen kinderen meer. Gelukkig kon ik andere taken gaan doen, zoals lector of hulp-diaken. De laatste tijd is er ook jeugdwerk opgestart door Pieter en Esther en daardoor wordt het weer leuk om naar de kerk te gaan.

Wat is je favoriete bijbelverhaal?

Het Kerstverhaal, de geboorte van Jezus.

Wat is je favoriete lied?

Ik heb niet echt een favoriet lied, maar ik vind de liederen die Anne Marije bij ons in de kerk zingt altijd heel mooi.

Wie heeft je geïnspireerd in de manier waarop je je geloof beleeft?

Mijn moeder zegt altijd dat iedereen gelooft zoals hij wil geloven en we weten het ook niet zeker, daarom heet het een geloof. Ik denk dat er meer is dan dat wij kunnen begrijpen. Ik vind het fijn dat ik het nog niet hoeft te weten maar kan ontdekken.

Wat spreekt je aan in onze gemeente?

Het is een gezellige gemeente, ik ken de meeste mensen bij ons in de kerk en iedereen maakt wel een praatje met me.

Wat mis je of zou je graag anders willen?

Ik zou willen dat er een kinderkerk is vol met kinderen.

Aan wie geef je de pen door?

Aan Maren Nieuwenhuis

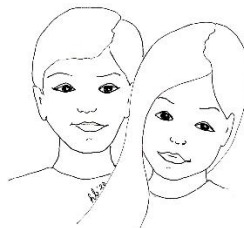
Eigen foto

Bernelûden

Dit is de dei...

Sara en Simon folgje Jezus

troch Foekje-Fleur Fink

Sara en Simon belibje – mei harren grutte broer Daniël, heit en mem, pake en oare famylje – de ferhalen fan ‘Dit is de dei...’. De hiele famylje is doopt yn de Jordaen en begjint ‘in nij libben’. Dat makket dat se Jezus folgje op syn reizen troch Palestina en op de besiten dy’t Er ôfleit. Soms binne Sara en Simon derby as Jezus minsken better makket of as der oare bysûndere dingen barre. Hjoed giet Simon mei mem nei Betsaïda. Dêr is Jezus ek mei syn learlingen.

Fiiftûzen krije sêd

Lukas 9, 10-17

“Wat rûkt it hjir lekker.”

“Fynst?” frege mem. “Ik bak bôlen Dy nimme we aanst mei.”

“Duorrret it noch lang foardat se klear binne?” frege Simon.

“Nee hear. Rin do noch mar efkes nei de haven en helje dêr twa fiskjes. Dan binne de bôlen ûnderwilens wol klear.”

Doe’t Simon werom kaam, stie mem him al op te wachtsjen. Se hie de waarme bôlen yn in kuorke dien.

“Hoefolle bôlen sitte deryn?” frege Simon.

“Fiif.”

“Is dat wol genôch?” frege Simon.

Mem fûn fan wol. Se lei de beide fisken derby.

It wie drok yn de sted Betsaïda. In hiele soad minsken wiene mei Jezus meikommen om nei Him te harken. Hy fertelde fan it keninkryk fan God. De minsken wiene nijsgjirrich en woene der mear oer hearre.

Simon en syn mem kamen der ek by te stean. Se wiene wurch fan it rinnen. It wie ek sa waarm hjoed.

De learlingen fan Jezus sieten yn it gers. Ien fan harren kaam oerein, stapte op Jezus ta en flústere: “It is al let. De sinne giet aanst ûnder. De minsken ha honger. Jo kinne se mar better nei hûs ta stjoere.”

Jakobus foel him by en sei: “Dan kinne se noch in slieplak sykje hjir yn de neiste omkriten en faaks wat iten keapje.”

Jezus seach harren oan, skodholle en sei: “Nee, Ik wol dat *jim* de minsken iten jouwe.”

“Wy?” fregen de learlingen. “Bedoele Jo soms dat wy foar alle minsken iten keapje moatte?”

Doe stapte Simon nei foaren en sei tsjin Jezus: “Sjoch dizze bôlen hat ús mem fan 'e moarn bakt. De fisken ha ik yn 'e haven kocht. Kinne Jo se brûke?”

Petrus prûste it út fan it laitsjen en sei: “Dat is ommers noait genôch foar al dizze minsken.”

Jezus hearde wol wat Petrus derfan fûn, mar Hy steurde him der net oan. Tsjin de oare learlingen sei Er: “Soargje derfoar dat de minsken yn groepkes byinoar sitten geane.”

Doe pakte Jezus de fiif bôlen en de twa fisken út it kuorke, knikte freonlik nei Simon en sei: “Dit is mear as genôch!”

Jezus die de hannen gear en bruts de bôle. De learlingen mochten de bôle rûnbringe. Mei kuorfolle rûnen se by de minsken lâns. Elk mocht safolle nimme as er op koe. En de bôle dy't oer wie, waard wer ophelle.

Petrus telde de kuorfolle dy't oer wiene. Hy seach wat skruten doe't Jezus him frege: “Hoefolle is der oer, Petrus?”

Petrus skamme him, want hy wie fergetten dat by Jezus minsken altyd wolkom binne. Hy antwurde súntsjes: “Ik tel tolve... En de minsken ha gjin honger mear!”

Simon flústere mem yn 't ear: “Gelokkich mar dat mem fan 'e moarn bôle bakt hat.”

Mem sloech de earm om Simon hinne en sei: “Der wie noch oer ek!”

Mei tastimming oernommen
fan <http://www.foekjefleurfink.nl/verhalen.php>
Yllustraasje: www.dreamstime.com

Twintig jaar Tsjerkepaad

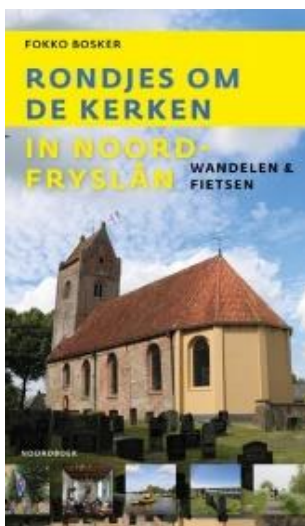
In 2024 weer een groot succes!

Tsjerkepaad is in 2004 vanuit een oecumenisch initiatief ontstaan in de zuidwesthoek van onze provincie. Toen startten in die regio vijftientig gemeenten met het openstellen van hun kerken.

De basis hiervoor lag in 2002 toen het *Friesch Dagblad* met als thema 'Tsjerke Iepen' een kerk belichtte die de zaterdag daarop voor publiek zou worden opengesteld. Hier kwamen veel bezoekers op af. Mee gestimuleerd door de Raad van Kerken Fryslân sloeg het zo goed aan dat het gestaag gegroeid is naar een evenement met ruim 250 kerken en ruwweg 45.000 bezoekers.

Kerken die in de maanden juli en augustus elke zaterdagmiddag hun deuren openzetten. Honderden enthousiaste vrijwilligers staan paraat u te ontvangen. Ze bieden informatie over hun meestal eeuwenoude gebouw, geloofsgemeenschap en andere bijzonderheden. Bij voorbeeld het orgel, graag even bespeeld door organisten van elders. Soms is ook nog het oeroude uurwerk te bezichtigen.

In veel kerken staat de koffie klaar, kunnen aan religie gerelateerde exposities worden bewonderd en wordt het orgel bespeeld.

*Orgel Sint-Vituskerk, Blauhús
Foto Piet Vellinga*

Elk jaar verschijnt er een prachtige brochure, met dit jaar als thema: "Rondjes om de kerken, 20 jaar Tsjerkepaad". Journalist Fokko Bosker schreef voor deze gelegenheid een zeer leesbaar boek met 26 pelgrimsroutes in Noord-Fryslân.

De organisatie hiervan is in handen van de Stichting Tsjerkepaad, daarbij financieel gesteund door de provincie. Een prachtige, inmiddels zeer ervaren stichting, die gezorgd heeft voor een traditie die, getuige ook de vele bezoekers uit andere landsdelen, zo langzamerhand een brede bekendheid geniet. Kerken, in de eerste plaats open voor ontmoeting, rust bezinning en meditatie. De plek die de bezoeker het gevoel wil geven verbonden te zijn met deze sfeer. Openstelling zorgt er tevens voor dat deze historisch waardevolle en in de dorpen onmisbare gebouwen, bij een breed publiek onder de aandacht worden gebracht en gehouden. Zeker nu vanwege ontkerkelijking veel gemeenten moeite hebben ze in stand te houden. Alle waardering voor allen die aan dit festijn hebben meegewerkt.

Fermanje Grou

Ook onze kerk heeft weer veel plezier beleefd aan Tsjerkepaad. Met veel bezoekers, tot soms wel 100 gasten per keer. Zeker na eerst in de grote Sint-Piterkerk te zijn geweest is het voor de meesten zeer verrassend om in een schuilkerk te zijn. Wat leidde het vaak tot mooie gesprekken, over de kerk en geloofsbeleving vanuit de doopsgezinde identiteit. Met het ons zo bekende wandbord “dopen wat mondig is” als “hulpmiddel”. Deze keer is een prachtige tentoonstelling samengesteld over doopsgezinde kinderbijbels en boeken. Wat hebben onze leden nog veel spullen in de kast of op de zolder liggen! Met rondom in de kerk schoolplaten, afkomstig van de voormalige kerk uit Jirnsum.

In boppeslach! Hulde!

Piet Vellinga

Sint Piterkerk Grou

De Sint Piterkerk is in de maanden juli en augustus elke woensdag- en zaterdagmiddag open geweest voor bezichtiging, en in september ook nog op twee zaterdagmiddagen. Met steeds drie rondleiders hebben we vele bezoekers iets kunnen vertellen over de rijke geschiedenis van de kerk. Toppers in onze kerk zijn het Van Damorgel en de familiewapens op de herenbanken. Het uitleggen van een aantal meestal onbekende gezegden of spreekwoorden doen we ook graag. En dan niet het gezegde ‘de rijke stinkerds’. Wat dat betekent is toch wel algemeen bekend.

Elk jaar komen er ook nazaten van de familie Nijdam, van wie zes grafstenen in de kerk liggen. Ook dit jaar weer. Het verhaal over de grafsteen van dominee Van Gorcum, die in 1754 overleed, is ook heel bijzonder. In de laatste weken kreeg de teruggevonden lezenaar van de kansel meer aandacht.

Voor kunstliefhebbers hebben vier amateurschilders hun kunstwerken uitgesteld op de lambrisering in de kerkzaal. Op de kraak hadden we een boekenmarkt.

In het lokaal had museum ‘Hert fan Fryslân’ een prachtige uitstalling over o.a. de Grouster geschiedenis. Helaas kwamen daar veel minder bezoekers dan in de kerk.

Bij de ingang van de kerk zaten elke keer twee dames die iedereen welkom heetten en bij wie je iets kon kopen, zoals zelfgemaakte kaarten, húskedoekjes en honing.

Met veel plezier en enthousiasme hebben de twintig vrijwilligers mogen vertellen over de kerk. Ze hebben ook zelf verhalen gehoord en bijzondere gesprekken gehad met bezoekers.

In totaal is de kerk 19 middagen open geweest en zijn er gemiddeld 101 bezoekers geteld.

Namens de rondleiders,

Klaas Stelma

Eigen foto

Het eerste gedeelte van dit artikel, geschreven door Piet Vellinga, is met toestemming overgenomen uit *7-Sprong*, uitgave van de doopsgezinde gemeente Mid-Fryslân.

Van de diaconie

Collecterooster

Als u om welke reden dan ook niet in de kerkdienst uw steentje kunt bijdragen, ontvangt de diaconie uw gaven graag op rekening NL66 RABO 0356 2178 84 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Grou-Jinsum.

29 september – Collecte Protestantse Kerk Missionair Werk Nederland: de Kerk Zoekt Jongeren Op

Een van de speerpunten van een toekomstgerichte Protestantse Kerk is samen met de jongere generaties optrekken op het gebied van zingevingsvraagstukken. Niet door automatisch te verwachten dat zij een kerk binnenstappen, maar door daar te zijn waar zij zijn. Daarom is de Protestantse Kerk betrokken bij festivals als Graceland en Opwekking. Dit zijn bij uitstek plekken waar jonge zinzoekeers elkaar ontmoeten. De Protestantse Kerk wil voor hen een vindplaats van geloof, hoop en liefde zijn.

6 oktober – Israëlzondagcollecte KIA: Jongeren Bouwen Aan Een Cultuur Van Vrede

Joodse en Palestijnse jongeren ontmoeten elkaar zelden. Ze spreken verschillende talen, zijn opgegroeid in een andere cultuur en gaan naar aparte scholen. In het regulier onderwijs is weinig aandacht voor conflictoplossing en een gedeelde samenleving. De organisatie Sadaka-Reut organiseert gezamenlijke activiteiten op middelbare scholen en universiteiten. Jongeren van verschillende nationaliteiten gaan samen in gesprek en leren elkaar beter kennen. Ze horen verhalen over elkaars geschiedenis en ontdekken dat onderling begrip veel verschillen kan overbruggen. Vandaag is het Israëlzondag. Hiermee geeft de Protestantse Kerk uiting aan haar roeping tot niet op te geven verbondenheid met Israël. Daarom collecteren we vandaag voor een project in Israël.

13 oktober – Arme Kant van Fryslân (prov. bijdr.advies)

De Arme Kant van Fryslân (AKF) is de – provinciale – kerkelijk organisatie ter bestrijding van armoede. Kennis en ervaring worden gebundeld om de stem van mensen in een armoedesituatie te versterken. De AKF ondersteunt plaatselijke en regionale initiatieven van kerken. Uw bijdrage wordt gebruikt om rond de internationale dag van uitroeiing van Armoede (17 okt.) een conferentie te organiseren met betrekking tot de armoedeproblematiek. Daarnaast voor het uitgeven en onderhouden van een digitale nieuwsbrief en het ondersteunen van presentieprojecten.

AFK wordt uitgevoerd in samenwerking met Solidair Friesland, PKN Classis Fryslân en Kerk in Actie.

20 oktober – Collecte KIA Werelddiaconaat Indonesië: Kerk Versterkt Werk en Positie van Boeren

Het valt niet mee om boer te zijn op het Indonesische Zuid-Sumatra. Veel boeren zijn arm omdat hun grond niet genoeg oplevert. Daarnaast lopen ze het risico om door grote bedrijven of door de overheid van hun land verdreven te worden. Met steun van Kerk in Actie helpt de kerk deze boeren bij het overstappen op duurzame landbouw. Ook vormt de kerk spaar- en kredietgroepen en leert ze boeren hoe zij voor hun rechten kunnen opkomen. Op 16 oktober was het Wereldvoedseldag. Daarom collecteren we voor een beter leven voor boeren en hun gezinnen in Indonesië.

27 oktober – Maatjesproject ex-gedetineerden (prov. bijdr.advies)

Vanuit justitiële inrichtingen vestigen mensen zich na hun detentie in onze provincie. Om een zinvol bestaan op te bouwen en terugval in criminele activiteiten te voorkomen is een sociaal netwerk van cruciaal belang. Vaak gaat het om het opdoen van nieuwe contacten en het onderhouden van contact met een positief sociaal netwerk in de omgeving. Samen met reclassering, justitiële instellingen en stichting Exodus werken we na de detentieperiode aan de opbouw van dat sociaal netwerk in de nieuwe woonplaats. Uw bijdrage wordt gebruikt om dit maatjesproject mogelijk te maken. Dit is een samenwerkingsproject van PKN Classis Fryslân en Solidair Friesland.

3 november – Stichting Voedselbank Leeuwarden (prov. bijdr.advies)

Het mogelijk kunnen maken om het verstrekken van voedselpakketten aan de allerarmsten in onze samenleving wordt voor een zeer belangrijk deel ondersteund door diaconale bijdragen die worden ontvangen uit de kerken. Daarnaast in praktische zin door gemotiveerde kerkleden die vrijwillig en belangeloos (hun diaconale) taak uitvoeren. Uw bijdrage wordt gebruikt voor ondersteuning van de vervoerskosten en de vaste lasten. Voor de exploitatie van de gebouwen en voor ondersteuning van de kosten van afvoer van de afvalstoffen.

10 november – Dankdagcollecte KIA Myanmar: Jonge Mensen Verbeteren hun Landbouwproductie

In het door conflicten geteisterde Myanmar helpt Kerk in Actie kwetsbare groepen om in hun levensonderhoud te voorzien. In tien dorpen verwerken jongeren tussen de 18 en 35 jaar landbouwgewassen tot consumentenproducten. Ze verbouwen bijvoorbeeld pinda's om die tot olie te verwerken, of drogen gember om die te verkopen. Hierdoor groeit hun inkomen en kunnen zij een zelfstandig bestaan opbouwen. Kerk in Actie ondersteunt deze jongeren met trainingen en kleinschalige leningen.

17 november – Collecte KIA Bolivia: Duurzame Landbouw in de Hoge Andes

Door klimaatverandering is de regenval in het hoge Andesgebergte steeds grilliger. Veel jongeren trekken naar de stad, omdat ze geen toekomst meer zien in de bergen. Maar sinds daar waterreservoirs gebouwd worden, is irrigatie-landbouw mogelijk en keren ze weer terug. Boeren en boerinnen leren samen in coöperatieverband biologische groenten verbouwen. Veel inheemse bewoners gaan hun traditionele groenterassen weer waarderen. Stadsbewoners leren stadslandbouw en scholieren gaan aan de slag in schooltuinen. Het geeft hoop dat zelfs op 4000 meter hoogte landbouw mogelijk is.

24 november – Collecte Protestantse Kerk Nederland: Pastoraat met het Oog op het Einde

Pastoraat is omzien naar elkaar, aandacht geven aan de ander vanuit geloof, hoop en liefde. Voor mensen in de gemeente én voor mensen daarbuiten, zoals in ziekenhuizen, op Schiphol, in gevangenissen of bij het leger. De Protestantse Kerk ondersteunt allerlei vormen van pastoraat buiten de kerk. Voor mensen in ziekenhuizen en verpleeghuizen is de eindigheid van het leven een belangrijk thema. Aandacht geven, een luisterend oor, en woorden van troost en bemoediging kunnen voor hen veel verschil maken. Vandaag is het Eeuwigheidszondag. Daarom collecteren we voor pastoraat aan mensen in hun laatste levensfase. De Protestantse Kerk heeft diverse geestelijk verzorgers in verpleeghuizen en andere instellingen.

Themaronde 'Armoede'

In komend voorjaar organiseert Jannie Boonstra (consulent Kerk in Actie) samen met ds. Riemer Praamsma (classispredikant) voor de diaconieën in onze classis een viertal bijeenkomsten rond het thema 'Armoede'. De meeste armoede is 'stille armoede' en daarom vraagt het een stukje toerusting om de signalen goed op te vangen en er adequaat op te reageren.

De bijeenkomsten worden gehouden op middag en avond en op vier verschillende locaties, zodat is er voor ieder wel een mogelijkheid is om erbij te zijn:

- 10 maart (avond) Heerenveen
- 17 maart (middag) Stiens
- 24 maart (avond) Sneek
- 31 maart (middag) Surhuisterveen.

Naast diakenen zijn ook andere belangstellenden van harte welkom! Nadere gegevens volgen.

Overgenomen uit *Minsken fan 'e wei*, Nieuwsbrief van de classis
Jaargang 2024 - Nummer 5

Adressen

Predikant / pastoraal contact

ds. Marije Hage

werkdagen: dinsdag t/m donderdag, zaterdag en zondag

predikant@sintpiterkerk.nl

tel. 06 26 08 99 64

Voorzitter kerkenraad

kerkenraad@sintpiterkerk.nl

Scriba kerkenraad p/a Prot. Gem. Grou-Jirnsum

Rutger Popkema-van Bolhuis

Postbus 19, 9000 AA Grou

scriba@sintpiterkerk.nl

tel. 0566 65 32 77

College van diakenen

Joke Feijen

Jan van der Kuip

Thom Nieuwenhuis

Diaconie/bloemen voor contactwerk

Zending

diaconie@sintpiterkerk.nl

NL66 RABO 0356 2178 84

NL83 RABO 0356 2075 87

College van kerkrentmeesters

Henk Methorst

tel. 0566 62 42 34 / henk.methorst@sintpiterkerk.nl

Wijnand Kieft, penningmeester

tel. 06 48 67 77 34 / wijnand.kieft@sintpiterkerk.nl

Financiële administratie

Jaap Verbeek, Sjonema 16

NL10 RABO 0356 2022 08

tel. 0566 65 91 84

Kerkebalans

Anneke Houtsma, De Skeakels 19

NL26 RABO 0330 8536 86

annekehoutsma@outlook.com

Ledenadministratie

Mirjam Boukes-Brauer, De Setangel 9

ledenadministratie@sintpiterkerk.nl

tel. 06 26 90 46 66

Aanvragen collectemunten

NL05 RABO 0306 4968 79

t.n.v. CVK Prot. Gem. Grou-Jirnsum

Koster

koster@sintpiterkerk.nl

Cantor-organist

Carl Visser

tel. 06 20 72 20 27

carl1681@hotmail.com

Autodienst – Grou Moby!

tel. 06 20 60 37 41

Tsjerkeelûden

Wel en wee p/a Henny Reitsma

tsjerkeeluden@sintpiterkerk.nl

tel. 0566 62 30 53

oenehenyreitsma@hotmail.com

Nieuwsbrief

Klaas Stelma

tel. 0566 62 27 32 / k.stelma@upcmail.nl

Kerk in Actie Utrecht

NL62 INGB 0000 0004 56

Raad van de Zending Utrecht

NL84 INGB 0000 0060 74

Generale Diaconale Raad Utrecht

NL09 INGB 0000 0086 85

Protestantse
Kerk